

MAHREMİYET KAZANIMINDA

SINIR

KOYMAK

GEMLİK REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Çocukta sınırlarının farkında olma, sınır koyabilme ve sınırlarını koruyabilme becerisinin geliştirilmesi mahremiyet bilincinin kazandırılmasında çok önemlidir.

Öncelikli olarak ebeveyn/bakım verenlerin çocuğun sahibi olmadıklarının farkına vararak, onu rehberlik edecekleri ve destekleyip koruyacakları bir birey olarak görmeleri gerekmektedir.

Ayrıca çocuğun yaşadığı topluma uyum sağlayabilmesi ve kendi haklarının nerede bitip diğerlerinin haklarının nerede başladığının farkında olan bir birey olarak yetişebilmesi için küçük yaşlardan itibaren kuralları ve sınırları öğrenmesi son derece kıymetlidir.

OKUL ÖNCESİ DÖNEMİNDE SINIRLAR (3-6 YAŞ)

Çocuğun görmek istemediği veya rahatsız olduğu kişilerin bulunduğu ortama mümkün olduğu ölçüde çocuğu zorla götürmemek gerekir. Çocuğun istemediği insanlarla iletişim kurmak zorunda olmadığını bilmesi önemlidir.

Çocuk, istemediği davranış karşısında “hayır” dediğinde çocuğun bu tepkisini kabul etmek ve “hayır” dediği şeyler için evet demesi yönünde zorlamamak önemlidir. Çocuğa kendi sınırlarını koruma ve başkalarının sınırlarına saygı göstermesi yönünde rehberlik edilmesi gerekmektedir. Uygun olmayan bir durumla karşılaştığında bunu ebeveynlerine rahatlıkla anlatabilmesi konusunda güvence verilmelidir. Çocuğun rahatsız hissettiği bir durumu ebeveyni ile paylaşması halinde de çocuğu yargılamadan, anlaşıldığını ve kabul gördüğünü hissettirerek verilen güvenceye uygun olarak davranılması gerekmektedir.

Çocuğa yaş ve gelişim dönemine uygun şekilde mahremiyet bilincinin kazandırılmasının yanı sıra bu dönemde çocuğa özel alanların, özel alanlara hangi durumlarda kimlerin dokunabileceğinin, özel alanlarına yönelik istenmeyen bir dokunuş sonrası ne yapabileceğinin anlatılması gerekmektedir. Çocuklarla bu konuyu konuşmaya yönelik aşağıda yer alan örnek cümlelerden faydalanılabilir.

Aynı şekilde sen istemediğin sürece kimse sana sarılamaz ve seni sarılmak için zorlayamaz. Ailenden de olsa, akraban da olsa, arkadaşın da olsa sana sarılmasını istemediğin halde izin vermek zorunda değilsin. Hatta o kişiye daha önce sarılmasına izin vermen de tekrar izin vereceğin anlamına gelmez. Daha önce izin verdiysen bile sonra istemeyebilirsin. Bayram günlerinde veya doğum günü gibi özel günlerde de istemiyorsan sana sarılmasına izin vermek zorunda değilsin. Sana hediye almış olsalar dahi istemiyorsan izin vermezsin.

Seni birisi öpmek istediğinde veya bir arkadaşın seni bir yere götürmek istediğinde veya bir oyun için bile isteyip istemediğini "evet/hayır" şeklinde söyleyebilirsin. Daha önce evet dediysen kararının değişmesinde problem yok, sonra hayır diyebilirsin. Aynı şekilde başka arkadaşının da kabul edip etmediğini anlamalısın ve sen de onun kararını kabul etmelisin.

şeklinde çocuğun kendi bedenine dokunulma konusunda tek söz sahibi olduğu anlatılabilir. Çocuğa rıza/onay kavramının açık ve net olması konusunda bilgilendirme yapılmalıdır. Sarılma konusunda olduğu gibi diğer hususlarda onayının olup olmasını net bir şekilde belirtebileceği ve daha önce evet dese bile tekrar evet demek zorunda olmadığı anlatılmalıdır.

İLKÖĞRETİM DÖNEMİNDE SINIRLAR (7-12 YAŞ)

Çocuğun ihtiyaç duyduğu zamanlarda ' ' yalnız kalma isteğine bakım verenlerin saygı göstermesi gerekir

Yaşanılan ortamda çocuğa ' ' özel bir alan veya oda oluşturulması, kız ve erkek çocukların yatak odalarının ayrılması konularına dikkat edilmesi gerekmektedir.

Eve gelen ziyaretçiler ' ' izin almadan çocuğun odasına veya özel eşyalarına bakmamalı, önceden haber vermeli ve izin istemelidir.

Özel eşyalarını/çamaşırlarını toplaması ve dolabına yerleştirmesi sorumluluğu çocuğa verilmeli, başkalarının özel eşyalarını kullanmama bilinci kazandırılmalıdır. Çocuğun kendisine ait eşyasında tasarruf edilirken mutlaka çocuktan izin alınmalı, bir eşyası yer değiştirilirken çocuğa bilgi verilmelidir.

Kaynak:
Şahin, M. (Ed). (2023). *Çocuklarda mahremiyet bilinci*. Erişim tarihi: 06.12.2024, chrome-extension://efaidnbnmnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.aile.gov.tr/media/129755/cocuklardamahremiyetbilincikitabi.pdf